



HRVATSKI SABOR

KLASA: 022-02/23-01/136

URBROJ: 65-23-7

Zagreb, 7. prosinca 2023.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članaka 178. i 192. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem ***Konačni prijedlog zakona o inkluzivnom dodatku***, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora podnijela Vlada Republike Hrvatske, aktom od 7. prosinca 2023. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnice Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić.

PREDSJEDNIK

Gordan Jandroković



VLADA REPUBLIKE HRVATSKE

KLASA: 022-03/23-01/96

URBROJ: 50301-04/25-23-9

Zagreb, 7. prosinca 2023.

PREDSJEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

PREDMET: Konačni prijedlog zakona o inkluzivnom dodatku

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u vezi s člankom 190. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, br. 81/13., 113/16., 69/17., 29/18., 53/20., 119/20. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 123/20. i 86/23. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), Vlada Republike Hrvatske podnosi Konačni prijedlog zakona o inkluzivnom dodatku.

Za svoje predstavnike, koji će u njezino ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Vlada je odredila ministra rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike Marina Piletića i državne tajnice Mariju Pletikosu i Margaretu Mađerić.

The seal is circular with the text "REPUBLIKA HRVATSKA" at the top and "VLADA REPUBLIKE HRVATSKE" at the bottom. In the center is the coat of arms of Croatia. Above the coat of arms is the number "3" and the word "PREDSJEDNIK". Below the coat of arms is the name "mr. sc. Andrej Plenković". A signature line is drawn across the seal.

3
PREDSJEDNIK
mr. sc. Andrej Plenković

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O INKLUZIVNOM DODATKU

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O INKLUZIVNOM DODATKU

DIO PRVI UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja

Članak 1.

Ovim se Zakonom uređuju uvjeti za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka, razine potpore potrebne osobama s invaliditetom, sredstva za financiranje inkluzivnog dodatka te druga pitanja povezana s inkluzivnim dodatkom.

Načela inkluzivnog dodatka

Članak 2.

U provedbi ovoga Zakona na odgovarajući se način primjenjuju načela Konvencije o pravima osoba s invaliditetom Ujedinjenih naroda i načela propisana zakonom kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

Definicije pojmova

Članak 3.

Pojedini pojmovi u smislu ovoga Zakona imaju sljedeće značenje:

1. *Korisnik* je osoba koja ostvaruje pravo na inkluzivni dodatak propisano ovim Zakonom
2. *Samac* je osoba koja živi sama
3. *Kućanstvo* je zajednica osoba koje zajedno žive i podmiruju troškove života
4. *Osoba s invaliditetom* je osoba koja ima dugotrajna tjelesna, mentalna, intelektualna ili osjetilna oštećenja, koja u međudjelovanju s različitim preprekama mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima
5. *Dijete* je osoba do navršениh 18 godina života
6. *Odrasla osoba* je osoba koja je navršila 18 godina života
7. *Imovina* su sve pokretnine, nekretnine, imovinska prava, iznos gotovine u domaćoj i stranoj valuti, štednja odnosno novčana sredstva na osobnim računima ili štednim knjižicama, darovi, vrijednosni papiri, dionice, poslovni udjeli, stambena štednja, životno osiguranje i ostala imovina u tuzemstvu i u inozemstvu
8. *Prihod* su novčana sredstva ostvarena po osnovi rada, mirovine, primitaka od imovine ili na neki drugi način ostvaren u tuzemstvu i inozemstvu umanjen za iznos uplaćenog poreza i prireza.

Rodno značenje pojmova

Članak 4.

Izrazi koji se koriste u ovom Zakonu, a koji imaju rodno značenje, odnose se jednako na muški i ženski rod.

*Inkluzivni dodatak***Članak 5.**

(1) Inkluzivni dodatak je novčana naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

(2) Inkluzivni dodatak ne smatra se prihodom u smislu zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

(3) Inkluzivni dodatak je izuzet od ovrhe.

*Osnovica za izračun naknade***Članak 6.**

Osnovicu na temelju koje se izračunava iznos inkluzivnog dodatka odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske.

*Izvori sredstava***Članak 7.**

Sredstva za financiranje inkluzivnog dodatka osiguravaju se u državnom proračunu.

**DIO DRUGI
PRAVO NA INKLUZIVNI DODATAK****POGLAVLJE I.
UVJETI ZA PRIZNAVANJE PRAVA NA INKLUZIVNI DODATAK***Državljanstvo, prebivalište i boravak kao uvjet***Članak 8.**

(1) Pravo na inkluzivni dodatak može se priznati hrvatskom državljaninu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, državljaninu treće zemlje sa stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem ili odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj, osobi bez državljanstva s privremenim ili stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj i državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Stranac pod supsidijarnom zaštitom, azilant i stranac pod privremenom zaštitom te članovi njihove obitelji koji zakonito borave u Republici Hrvatskoj, kao i stranac s utvrđenim statusom žrtve trgovanja ljudima mogu ostvariti pravo na inkluzivni dodatak pod uvjetima propisanim ovim Zakonom, zakonima kojima je uređena zaštita od trgovanja ljudima i zakonom kojim se uređuje status, prava i obveze osoba s odobrenom međunarodnom zaštitom.

Uvjeti za priznavanje prava na inkluzivni dodatak

Članak 9.

(1) Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu iz članka 11. stavka 1. točaka 1., 2. i 3. ovoga Zakona priznaje se:

- odrasloj osobi s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojoj je utvrđen treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja te koja ima status osobe s invaliditetom sukladno zakonu kojim se uređuje registar osoba s invaliditetom
- djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojem je utvrđen drugi, treći ili četvrti stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

(2) Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu iz članka 11. stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga Zakona priznaje se odrasloj osobi i djetetu s tjelesnim, mentalnim, intelektualnim ili osjetilnim oštećenjem kojima je utvrđen drugi ili treći stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti prema propisima o vještačenju i metodologijama vještačenja bez obzira na status osobe s invaliditetom.

Zapreke za priznavanje prava na inkluzivni dodatak

Članak 10.

(1) Pravo na inkluzivni dodatak ne priznaje se:

1. osobi kojoj je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima
2. osobi koja osobnu invalidninu ostvaruje prema posebnim propisima
3. osobi koja doplatak za pomoć i njegu ostvaruje prema posebnim propisima, osim korisnika prava na pomoć i njegu iz članka 11. stavka 2. ovoga Zakona.

(2) Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu iz članka 11. stavka 1. točaka 4. i 5. ovoga Zakona ne priznaje se osobi:

1. koja ima u vlasništvu drugi stan ili kuću, osim stana ili kuće koju koristi za stanovanje, a koji može otuđiti ili iznajmiti i time osigurati sredstva za puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima
2. koja ima u vlasništvu poslovni prostor koji ne koristi za obavljanje registrirane djelatnosti
3. kojoj je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi ili drugim propisima.

POGLAVLJE II. IZNOS INKLUZIVNOG DODATKA I RAZINE POTPORE

Iznos inkluzivnog dodatka

Članak 11.

(1) Inkluzivni dodatak utvrđuje se prema određenoj razini potpore i iznosi:

1. 600 % osnovice za prvu razinu potpore
2. 400 % osnovice za drugu razinu potpore
3. 360 % osnovice za treću razinu potpore
4. 135 % osnovice za četvrtu razinu potpore
5. 115 % osnovice za petu razinu potpore.

(2) Inkluzivni dodatak za korisnike prava na doplatku za pomoć i njegu koji su navedeno pravo ostvarili prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju koji su važili do 31. prosinca 1998., priznaje se u iznosu propisanom stavkom 1. ovoga članka umanjenom za iznos ostvarenog prava na doplatku za pomoć i njegu.

(3) Inkluzivni dodatak za dijete s težim ili teškim invaliditetom za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatku za djecu na temelju članka 12. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) ili na temelju članka 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 82/15.) i nakon provedenog postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak kojeg Hrvatski zavod za socijalni rad (u daljnjem tekstu: Zavod) provodi po službenoj dužnosti, priznaje se u iznosu propisanom stavkom 1. ovoga članka umanjenom za iznos ostvarenog prava na doplatku za djecu.

Utvrđivanje razine potpore

Članak 12.

Razinu potpore iz članka 11. ovoga Zakona utvrđuje Zavod na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

Razine potpore

Članak 13.

Potpore iz članka 11. ovoga Zakona razvrstava se u pet razina temeljem Liste vrste i težine invaliditeta - oštećenja funkcionalnih sposobnosti definirane propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja (u daljnjem tekstu: Lista oštećenja) na sljedeći način:

1. Prvu razinu potpore iz članka 11. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona mogu ostvariti:
 - a) djeca do sedam godina s tjelesnim oštećenjem III. ili IV. stupnja
 - b) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem IV. stupnja s Barthel indeksom 0-20
 - c) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem IV. stupnja s Barthel indeksom 21-35 i dodatnom teškoćom III. ili IV. stupnja
 - d) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem III. stupnja s Barthel indeksom 36-60 i dodatnom teškoćom III. ili IV. stupnja
 - e) djeca s oštećenja vida IV. stupnja s dodatnom teškoćom
 - f) djeca s oštećenja sluha IV. stupnja s dodatnom teškoćom
 - g) djeca s gluhošljepoćom IV. stupnja
 - h) djeca s poremećajem iz autističnog spektra IV. stupnja
 - i) djeca s psihičkom bolesti IV. stupnja
 - j) djeca s kroničnom bolesti IV. stupnja
 - k) djeca i odrasle osobe s težim i teškim intelektualnim teškoćama IV. stupnja
 - l) odrasle osobe s tjelesnim oštećenjem IV. stupnja s Barthel indeksom 0-20
 - m) odrasle osobe s poremećajem iz autističnog spektra IV. stupnja s dodatnom teškoćom
 - n) odrasle osobe s psihičkom bolesti IV. stupnja s dodatnom teškoćom

2. Drugu razinu potpore iz članka 11. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona mogu ostvariti:
 - a) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem IV. stupnja s Barthel indeksom 21-35 bez dodatne teškoće
 - b) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem II. stupnja s Barthel indeksom 61-90 i dodatnom teškoćom III. ili IV. stupnja
 - c) djeca s oštećenjem vida IV. stupnja bez dodatne teškoće
 - d) djeca s oštećenjem sluha IV. stupnja bez dodatne teškoće
 - e) djeca s gluhošljepoćom III. stupnja
 - f) djeca s poremećajem iz autističnog spektra III. stupnja s dodatnom teškoćom
 - g) djeca s psihičkom bolesti III. stupnja s dodatnom teškoćom
 - h) djeca s razvojnim teškoćama koje nisu definirane Listom oštećenja IV. stupnja
 - i) djeca s kroničnom bolesti III. stupnja
 - j) odrasle osobe s tjelesnim oštećenjem IV. stupnja s Barthel indeksom 21-35
 - k) odrasle osobe s oštećenjem vida IV. stupnja bez ostatka osjeta svjetla ili s dodatnom teškoćom
 - l) odrasle osobe s oštećenjem sluha IV. stupnja s dodatnom teškoćom
 - m) odrasle osobe s gluhošljepoćom IV. stupnja
 - n) djeca s intelektualnim teškoćama III. stupnja s dodatnom teškoćom
 - o) djeca i odrasle osobe s lakim i umjerenim intelektualnim teškoćama IV. stupnja
 - p) odrasle osobe s poremećajem iz autističnog spektra IV. stupnja bez dodatne teškoće
 - q) odrasle osobe s psihičkom bolesti IV. stupnja bez dodatne teškoće
 - r) odrasle osobe s kroničnom bolesti IV. stupnja uz postojanje potrebe za specifičnom njegom uz izvođenje medicinsko-tehničkih zahvata

3. Treću razinu potpore iz članka 11. stavka 1. točke 3. ovoga Zakona mogu ostvariti:
- a) djeca do sedam godina s tjelesnim oštećenjem II. stupnja
 - b) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem III. stupnja s Barthel indeksom 36-60 bez dodatne teškoće
 - c) djeca od sedam do 18 godina s tjelesnim oštećenjem II. stupnja s Barthel indeksom 61-90 bez dodatne teškoće
 - d) djeca s oštećenjem vida III. stupnja
 - e) djeca s oštećenjem sluha III. stupnja
 - f) djeca s razvojnim teškoćama koje nisu definirane Listom oštećenja III. stupnja
 - g) djeca s kroničnom bolesti II. stupnja
 - h) djeca i odrasle osobe s poremećajem iz autističnog spektra III. stupnja bez dodatne teškoće
 - i) djeca s psihičkom bolesti III. stupnja bez dodatne teškoće
 - j) odrasle osobe s tjelesnim oštećenjem III. stupnja s Barthel indeksom 36-60
 - k) odrasle osobe s oštećenjem vida III. ili IV. stupnja bez dodatne teškoće
 - l) odrasle osobe s oštećenjem sluha III. ili IV. stupnja bez dodatne teškoće
 - m) odrasle osobe s gluhošljepoćom III. stupnja
 - n) djeca i odrasle osobe s intelektualnim teškoćama III. stupnja bez dodatne teškoće
 - o) odrasle osobe s psihičkom bolesti III. stupnja
 - p) odrasle osobe s kroničnom bolesti IV. stupnja
 - q) osobe s poremećajem glasa, jezika i govora IV. stupnja
4. Četvrtu razinu potpore iz članka 11. stavka 1. točke 4. ovoga Zakona mogu ostvariti:
- a) djeca s oštećenjem vida II. stupnja
 - b) djeca s oštećenjem sluha II. stupnja
 - c) djeca s razvojnim teškoćama koje nisu definirane Listom oštećenja II. stupnja
 - d) djeca i odrasle osobe s intelektualnim teškoćama II. stupnja s dodatnom teškoćom
 - e) djeca s psihičkom bolesti II. stupnja s dodatnom teškoćom
 - f) odrasle osobe s tjelesnim oštećenjem II. stupnja s Barthel indeksom 61-90
 - g) odrasle osobe s kroničnom bolesti III. stupnja
 - h) osobe s poremećajem glasa, jezika i govora III. stupnja
5. Petu razinu potpore iz članka 11. stavka 1. točke 5. ovoga Zakona mogu ostvariti:
- a) odrasle osobe s oštećenjem vida II. stupnja
 - b) odrasle osobe s oštećenjem sluha II. stupnja
 - c) djeca i odrasle osobe s intelektualnim teškoćama II. stupnja bez dodatne teškoće
 - d) djeca i odrasle osobe s psihičkom bolesti II. stupnja bez dodatne teškoće
 - e) odrasli samci s kroničnom bolesti II. stupnja
 - f) osobe s poremećajem glasa, jezika i govora II. stupnja.

DIO TREĆI NADLEŽNOST I POSTUPAK

POGLAVLJE I. NADLEŽNOST

Stvarna nadležnost

Članak 14.

O pravu na inkluzivni dodatak rješenjem odlučuje Zavod.

Mjesna nadležnost

Članak 15.

(1) Mjesna nadležnost određuje se prema prebivalištu stranke.

(2) Mjesna nadležnost ne mijenja se priznavanjem prava na uslugu smještaja i organiziranog stanovanja izvan mjesta prebivališta stranke.

Određivanje mjesne nadležnosti za djecu

Članak 16.

(1) Mjesna nadležnost za djecu određuje se prema prebivalištu roditelja, a ako nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema njihovom boravištu, osim ako je drugačije propisano zakonom kojim se uređuju obiteljski odnosi.

(2) Za dijete čiji roditelji žive odvojeno mjesna nadležnost određuje se prema prebivalištu roditelja s kojim dijete stanuje prema odluci suda, a ako roditelj s kojim dijete stanuje nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema boravištu tog roditelja u Republici Hrvatskoj.

(3) Do donošenja odluke iz stavka 2. ovoga članka mjesna nadležnost određuje se prema mjestu prebivališta roditelja kod kojega dijete pretežno boravi, a ako roditelj s kojim dijete pretežno boravi nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, prema boravištu tog roditelja u Republici Hrvatskoj.

(4) U stvarima koje se odnose na javne ovlasti vezane za djecu čiji roditelji žive odvojeno, a svakodnevna skrb o djetetu povjerena je drugoj osobi, udomiteljskoj obitelji ili ustanovi socijalne skrbi, mjesna nadležnost određuje se prema prebivalištu roditelja koji sam ili u većoj mjeri ostvaruje roditeljsku skrb, a ako nema prebivalište u Republici Hrvatskoj, mjesna nadležnost određuje se prema boravištu tog roditelja u Republici Hrvatskoj.

(5) Mjesna nadležnost za dijete ne mijenja se ako je roditelj lišen prava na roditeljsku skrb, osim u slučaju posvojenja.

*Mjesna nadležnost u posebnim slučajevima***Članak 17.**

(1) Mjesna nadležnost za osobu koja se zbog elementarnih nepogoda ili sličnih razloga našla izvan mjesta svog prebivališta, određuje se prema mjestu u kojemu se zatekla, dok se ne ostvare uvjeti za njezin povratak.

(2) Za dijete koje se zatekne bez nadzora roditelja ili druge odrasle osobe izvan mjesta svog prebivališta, kao i za druge osobe koje nisu u stanju štititi svoja prava i interese, a zateknu se izvan mjesta svog prebivališta, mjesno je nadležan područni ured Zavoda na čijem se području zateknu.

**POGLAVLJE II.
POSTUPAK***Pokretanje postupka***Članak 18.**

(1) Postupak za priznavanje prava na inkluzivni dodatak pokreće se na zahtjev stranke ili po službenoj dužnosti.

(2) Postupak iz stavka 1. ovoga članka po službenoj dužnosti pokreće se na temelju obavijesti članova obitelji, građana, ustanova, udruga, vjerskih zajednica, trgovačkih društava i drugih pravnih osoba te državnih i drugih tijela, kao i na temelju činjenica koje su u drugim postupcima utvrdili stručni radnici Zavoda.

*Rok za donošenje rješenja***Članak 19.**

(1) Postupak za priznavanje prava na inkluzivni dodatak je žuran.

(2) Ako nije potrebno provoditi ispitni postupak, Zavod je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

(3) Ako je potrebno provoditi ispitni postupak, Zavod je dužan donijeti rješenje i dostaviti ga stranci u roku od 30 dana od dana podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

*Dan priznavanja prava***Članak 20.**

Pravo na inkluzivni dodatak priznaje se s danom podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

*Dužnost davanja istinitih podataka***Članak 21.**

(1) Za točnost podataka navedenih u zahtjevu za priznavanje prava na inkluzivni dodatak i podataka danih u postupku preispitivanja uvjeta za daljnje ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak podnositelj zahtjeva odnosno korisnik prava na inkluzivni dodatak odgovara materijalno i kazнено.

(2) Sudovi, financijske institucije i druga tijela dužni su, sukladno nadležnosti, na zahtjev Zavoda, bez odgode, a najkasnije u roku od 15 dana, dostaviti podatke o приходима или имовини подносиоца заhtjeva i članova njegova kućanstva. Zavod može po službenoj dužnosti podatke o visini dohotka i primitaka zatražiti od nadležnog tijela i elektroničkim putem postavljanjem upita po OIB-u stranke.

*Vještačenje***Članak 22.**

(1) Ako je za odlučivanje o pravu na inkluzivni dodatak potrebno utvrđivanje činjenice invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti, Zavod će zatražiti nalaz i mišljenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

(2) Ako se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o pravu na inkluzivni dodatak u vezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, ministarstvo nadležno za poslove socijalne skrbi (u daljnjem tekstu: Ministarstvo) može, prije donošenja rješenja o žalbi, pribaviti nalaz i mišljenje Središnjeg ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

*Isplata za nepuni mjesec***Članak 23.**

Za mjesec u kojem je priznato pravo na inkluzivni dodatak korisniku se novčani iznos isplaćuje razmjerno broju dana od dana priznavanja prava do posljednjeg dana u tom mjesecu, a za mjesec u kojem prestaje pravo, korisniku se novčani iznos po priznatom pravu isplaćuje razmjerno broju dana, do dana prestanka prava.

*Obavijest o promijenjenim okolnostima***Članak 24.**

(1) Korisnik prava na inkluzivni dodatak dužan je obavijestiti Zavod o svakoj promjeni koja utječe na daljnje korištenje prava ili na visinu priznatog iznosa, najkasnije u roku od osam dana od dana nastanka promjene.

(2) Na osnovi obavijesti korisnika ili na osnovi podataka pribavljenih po službenoj dužnosti Zavod će donijeti novo rješenje samo ako su se promijenile okolnosti o kojima ovisi priznavanje prava i visina priznatog iznosa.

Pravo u izmijenjenom iznosu, prestanak prava

Članak 25.

(1) Ako korisnik nakon promijenjenih okolnosti i nadalje ispunjava uvjete za korištenje prava na inkluzivni dodatak u manjem ili većem iznosu od već priznatog prava, pravo u izmijenjenom iznosu priznaje se danom nastanka promijenjenih okolnosti.

(2) Ako zbog promijenjenih okolnosti korisnik prava na inkluzivni dodatak ne ispunjava uvjete za daljnje korištenje prava, pravo prestaje s danom nastanka promijenjenih okolnosti.

(3) U slučajevima iz ovoga članka Zavod će ukinuti rješenje kojim je pravo priznato i utvrditi priznavanje prava u izmijenjenom iznosu odnosno prestanak prava.

Promjene u slučaju smrti korisnika

Članak 26.

(1) U slučaju smrti korisnika prava na inkluzivni dodatak, pravo prestaje s danom smrti.

(2) U slučaju iz ovoga članka Zavod će ukinuti rješenje kojim je pravo priznato i utvrditi prestanak prava.

Pravo na komunikacijskog posrednika

Članak 27.

Radi prevladavanja komunikacijskih teškoća, u postupcima ostvarivanja prava na inkluzivni dodatak, gluhe i gluhoslijepe osobe imaju pravo na pomoć komunikacijskog posrednika, osim u slučaju kada im je priznato pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik temeljem zakona kojim se uređuje osobna asistencija.

Mirovanje prava na inkluzivni dodatak

Članak 28.

(1) Korisniku prava na inkluzivni dodatak koji se nalazi na izdržavanju kazne zatvora, u zdravstvenoj ustanovi te boravku u inozemstvu u neprekidnom trajanju duljem od šest mjeseci pravo na inkluzivni dodatak miruje.

(2) Rješenjem o mirovanju prava iz stavka 1. ovoga članka obustavlja se isplata inkluzivnog dodatka.

(3) Rješenje o mirovanju prava iz stavka 1. ovoga članka donosi Zavod po službenoj dužnosti.

(4) Rješenjem o prestanku mirovanja prava na inkluzivni dodatak odlučuje se i o nastavku isplate inkluzivnog dodatka koja počinje s danom prestanka okolnosti iz stavka 1. ovoga članka.

Žalba

Članak 29.

- (1) Protiv prvostupanjskog rješenja Zavoda dopuštena je žalba.
- (2) O žalbi protiv rješenja Zavoda odlučuje Ministarstvo.
- (3) Protiv rješenja Ministarstva nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

Odgodni učinak žalbe

Članak 30.

Žalba izjavljena protiv rješenja Zavoda donesenog temeljem ovoga Zakona ne odgađa izvršenje rješenja.

Troškovi postupka

Članak 31.

Troškovi postupka za ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak osiguravaju se u državnom proračunu.

Evidencija i dokumentacija

Članak 32.

- (1) Zavod je dužan voditi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima prava na inkluzivni dodatak i drugim pitanjima važnim za rad.
- (2) Zavod je dužan Ministarstvu za statističke svrhe dostavljati godišnje statističko izvješće do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu.
- (3) Upute i način popunjavanja obrasca godišnjeg statističkog izvješća za prethodnu godinu objavljuje se 1. ožujka tekuće godine na mrežnim stranicama Ministarstva.
- (4) Sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije propisuje ministar nadležan za socijalnu skrb (u daljnjem tekstu: ministar) pravilnikom o sadržaju i načinu vođenja evidencije i dokumentacije pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju djelatnost socijalne skrbi te sadržaju obrazaca za izradu godišnjeg statističkog izvješća sustava socijalne skrbi.

*Upravni nadzor***Članak 33.**

Upravni nadzor nad zakonitošću rada Zavoda u postupcima ostvarivanja prava na inkluzivni dodatak provodi Ministarstvo u skladu sa zakonom kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te zakonom kojim se uređuje sustav državne uprave.

**DIO ČETVRTI
NAKNADA ŠTETE***Razlozi za naknadu štete***Članak 34.**

Korisnik koji je ostvario pravo na inkluzivni dodatak ili kojemu je isplaćen inkluzivni dodatak na koji nije imao pravo dužan je nadoknaditi štetu za ostvareno ne pripadajuće pravo odnosno vratiti primljene iznose ako:

- je na temelju neistinitih ili netočnih podataka za koje je znao ili morao znati da su neistiniti odnosno netočni ili je na drugi način neosnovano ostvario pravo na inkluzivni dodatak na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada
- je ostvario pravo na inkluzivni dodatak zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na prestanak ili opseg prava, a znao je ili je morao znati za tu promjenu.

*Supsidijarna primjena posebnog propisa***Članak 35.**

Pri utvrđivanju prava na naknadu štete primjenjuje se zakon kojim se uređuju obvezni odnosi, ako ovim Zakonom nije drugačije propisano.

*Poziv na naknadu štete, podnošenje tužbe***Članak 36.**

(1) Kada utvrdi da je nastala šteta iz članka 34. ovoga Zakona, Zavod poziva korisnika da u određenom roku nadoknadi nastalu štetu.

(2) Ako šteta ne bude nadoknađena u određenom roku, Republika Hrvatska ovlaštena je podnijeti tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja Zavod.

*Nagodba***Članak 37.**

(1) Zavod može s obveznikom naknade štete odnosno s obveznikom povrata isplaćenog iznosa sklopiti nagodbu o načinu i vremenu naknade štete, uvažavajući njegove prihode,

imovinsko stanje i socijalni položaj, uz mogućnost odgode plaćanja duga i/ili obročne otplate duga za razdoblje do najduže pet godina.

(2) Ako se sklapa nagodba o obročnoj otplati duga, u nagodbi se utvrđuje ukupan broj i iznos obroka i rokovi plaćanja.

(3) Nagodba iz stavka 1. ovoga članka ima snagu ovršne isprave.

(4) Ako obveznik naknade štete odnosno obveznik povrata isplaćenog iznosa ne plati uzastopno tri obroka sukladno sklopljenoj nagodbi, potraživanje će se naplatiti u cijelosti.

(5) Obveznik naknade štete odnosno obveznik povrata isplaćenog iznosa dužan je Zavodu dostavljati dokaze o izvršenim uplatama u skladu s nagodbom iz stavka 1. ovoga članka.

(6) Zavod je dužan voditi evidenciju o sklopljenim nagodbama s podacima o imenu, prezimenu i osobnom identifikacijskom broju obveznika naknade štete odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa, iznosu duga, vremenu i načinu povrata te o tome do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

Otpis duga

Članak 38.

(1) Zavod može na prijedlog obveznika naknade štete odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa odlučiti da se njegov dug po osnovi naknade štete odnosno povrata isplaćenog iznosa djelomično ili u cijelosti otpiše ako utvrdi da podnositelj prijedloga nije u mogućnosti izvršiti povrat isplaćenih iznosa odnosno naknaditi štetu bez ugrožavanja podmirenja osnovnih stambenih i drugih osnovnih životnih potreba, uzimajući u obzir njegove prihode, imovinsko stanje i socijalni položaj.

(2) Ako podnositelj prijedloga za otpis duga živi u kućanstvu, prilikom odlučivanja o podnesenom prijedlogu u obzir se uzimaju i prihodi, imovinsko stanje i socijalni položaj članova njegovog kućanstva.

(3) Prijedlog za otpis duga može se podnijeti najkasnije do dana podnošenja tužbe radi naknade štete odnosno povrata isplaćenog iznosa sudu putem nadležnog državnog odvjetništva.

(4) Ako dug obveznika naknade štete odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa koji se otpisuje iznosi 1.320,00 eura ili više, Zavod može na prijedlog obveznika naknade štete odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa odlučiti da se dug djelomično ili u cijelosti otpiše, samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva.

(5) Zavod je dužan voditi evidenciju o otpisu tražbine obveznicima naknade štete odnosno obveznicima povrata isplaćenog iznosa s podacima o imenu, prezimenu i osobnom identifikacijskom broju obveznika naknade štete odnosno obveznika povrata isplaćenog iznosa, iznosu ukupnog duga i iznosu duga koji se otpisuje te o tome do 15. siječnja tekuće godine za prethodnu godinu dostavljati izvješće Ministarstvu.

(6) Zavod će po službenoj dužnosti otpisati potraživanje prema obvezniku naknade štete odnosno obvezniku povrata isplaćenog iznosa ako nastupi zastara naplate potraživanja prema zakonu kojim se uređuju obvezni odnosi.

(7) Ispunjenost uvjeta za otpis duga utvrđuje se u skladu s pravilnikom kojim se uređuje otpis duga u sustavu socijalne skrbi kojeg donosi ministar.

DIO PETI PREKRŠAJNE ODREDBE

Nepropisno vođenje evidencije i dokumentacije

Članak 39.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.320,00 do 3.980,00 eura kaznit će se za prekršaj Zavod ako:

1. ne vodi evidenciju i dokumentaciju o korisnicima prava na inkluzivni dodatak i drugim pitanjima važnim za rad sukladno članku 32. stavku 1. ovoga Zakona
2. Ministarstvu za statističke svrhe ne dostavi godišnje statističko izvješće do 31. ožujka tekuće godine za prethodnu godinu sukladno članku 32. stavku 2. ovoga Zakona
3. evidenciju i dokumentaciju o korisnicima prava na inkluzivni dodatak i drugim pitanjima važnim za rad ne vodi na način i sa sadržajem propisanim pravilnikom iz članka 32. stavka 4. ovoga Zakona.

(2) Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u Zavodu novčanom kaznom u iznosu od 660,00 do 1.320,00 eura.

DIO ŠESTI PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatak za pomoć i njegu

Članak 40.

(1) Postupci priznavanja prava na osobnu invalidninu započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.).

(2) Postupci priznavanja prava na doplatak za pomoć i njegu započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 157/13., 152/14., 99/15., 52/16., 16/17., 130/17., 98/19., 64/20. i 138/20.) odnosno Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), ovisno o tome koji je bio na snazi u trenutku pokretanja postupka.

(3) U postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na osobnu invalidninu donesenog prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.) prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na osobnu invalidninu donesenog nakon stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem stavka 1. ovoga članka, primijenit će se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.).

(4) U postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na doplatak za pomoć i njegu donesenog prema odredbama Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.) prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na doplatak za pomoć i njegu donesenog nakon stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem stavka 2. ovoga članka, primijenit će se odredbe Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 157/13., 152/14., 99/15., 52/16., 16/17., 130/17., 98/19., 64/20. i 138/20.) odnosno Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), ovisno o tome koji je bio na snazi u trenutku podnošenja žalbe.

(5) Korisnik prava na osobnu invalidninu priznatog na temelju Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.) i korisnik prava na doplatak za pomoć i njegu priznatog na temelju Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 157/13., 152/14., 99/15., 52/16., 16/17., 130/17., 98/19., 64/20. i 138/20.) odnosno Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), ostvaruje priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, dok Zavod rješenjem ne utvrdi ispunjava li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu.

(6) Za korisnike prava iz stavka 5. ovoga članka Zavod je dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak na temelju ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2024.

(7) Ako Zavod tijekom postupka iz stavka 6. ovoga članka utvrdi da korisnik iz stavka 5. ovoga članka ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak na temelju ovoga Zakona, pravo na inkluzivni dodatak priznat će se korisniku od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(8) Za korisnika prava iz stavka 5. ovoga članka kojem nakon provedenog postupka iz stavka 6. ovoga članka nije priznato pravo na inkluzivni dodatak, Zavod će ukinuti rješenje kojim je priznato pravo na osobnu invalidninu odnosno pravo na doplatak za pomoć i njegu s prvim danom idućeg mjeseca od mjeseca u kojem je rješenje Zavoda doneseno u postupku propisanom stavkom 6. ovoga članka postalo izvršno.

(9) Za svaki mjesec za koji je korisniku iz stavka 5. ovoga članka isplaćena osobna invalidnina odnosno doplatak za pomoć i njegu, a priznato mu je i pravo na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka umanjit će se za iznos osobne invalidnine odnosno doplatka za pomoć i njegu.

*Pravo na novčanu pomoć
za nezaposlene osobe s invaliditetom*

Članak 41.

(1) Postupci priznavanja prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona dovršit će se prema odredbama Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.).

(2) U postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom donesenog prema odredbama Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.) prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom donesenog nakon stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem stavka 1. ovoga članka, primijenit će se odredbe Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.).

(3) Korisnik prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom priznatog na temelju Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.), ostvaruje priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona dok Zavod rješenjem ne utvrdi ispunjava li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu, ali najduže do 31. prosinca 2024., osim ako prije toga ne nastupe okolnosti iz članka 17. Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.).

(4) Za korisnike prava iz stavka 3. ovoga članka Zavod je dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak na temelju ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2024.

(5) Ako Zavod tijekom postupka iz stavka 4. ovoga članka utvrdi da korisnik prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak na temelju ovoga Zakona, pravo na inkluzivni dodatak priznat će se korisniku od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Za korisnika prava iz stavka 3. ovoga članka kojem je pravo na inkluzivni dodatak priznato sukladno stavku 5. ovoga članka, Hrvatski zavod za zapošljavanje će ukinuti rješenje o pravu na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom s prvim danom idućeg mjeseca od mjeseca u kojem je rješenje Zavoda o priznavanju prava na inkluzivni dodatak postalo izvršno.

(7) Za korisnika prava iz stavka 3. ovoga članka kojem nakon provedenog postupka iz stavka 4. ovoga članka nije priznato pravo na inkluzivni dodatak, Hrvatski zavod za zapošljavanje ukinut će rješenje o pravu na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom s 31. prosinca 2024.

(8) Za svaki mjesec za koji je korisniku iz stavka 3. ovoga članka isplaćena novčana pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom, a priznato mu je i pravo na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka umanjit će se za iznos novčane pomoći za nezaposlene osobe s invaliditetom.

(9) Zavod je dužan izvršno rješenje doneseno u postupku priznavanja prava na inkluzivni dodatak korisniku iz stavka 3. ovoga članka u roku od osam dana dostaviti Hrvatskom zavodu za zapošljavanje.

(10) Hrvatski zavod za zapošljavanje je dužan izvršno rješenje doneseno u postupku provedenom na temelju stavka 1. ovoga članka u roku od osam dana dostaviti Zavodu, te je dužan Zavodu dostaviti podatke o svim korisnicima iz stavka 3. ovoga članka koji su pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom ostvarivali na dan 31. prosinca 2023., a za potrebe provođenja postupka propisanog stavkom 4. ovoga članka.

Pravo na doplatak za djecu

Članak 42.

(1) Postupci priznavanja prava na doplatak za djecu koje se priznaje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta djeteta, a koji su započeti prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema odredbama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.).

(2) U postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na doplatak za djecu koje se priznaje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta djeteta donesenog prema odredbama Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) prije dana stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupku povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na doplatak za djecu koje se priznaje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta djeteta donesenog nakon stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem stavka 1. ovoga članka, primijenit će se odredbe Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.).

(3) Korisnik prava na doplatak za djecu za dijete s težim ili teškim invaliditetom, koji je pravo na doplatak za djecu ostvario prema članku 22. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) do 31. prosinca 2023., ostvaruje priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona dok Zavod rješenjem ne utvrdi ispunjava li dijete s težim ili teškim invaliditetom za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatak za djecu uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu.

(4) Iznimno od stavka 3. ovoga članka, korisnik iz stavka 3. ovoga članka ostvaruje priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona i u slučaju da Zavod nakon provedenog postupka iz stavka 9. ovoga članka rješenjem utvrdi da dijete s težim ili teškim invaliditetom za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatak za djecu ne ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu, a u slučaju da je teži ili teški invaliditet nastao prije osamnaeste godine života ili za vrijeme redovitog školovanja sukladno članku 12. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) ili pravo na doplatak za djecu ostvaruje sukladno članku 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 82/15.), a ostvaruje ga dok god su ispunjeni uvjeti za priznavanje prava propisani člankom 12. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06.,

107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) odnosno člankom 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 82/15.).

(5) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje će korisnicima prava na doplatku za djecu koji su pravo ostvarili temeljem članka 22. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) isplaćivati svotu doplatka za djecu određenu prema članku 22. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) do 31. prosinca 2023.

(6) Zavod će korisnicima prava na doplatku za djecu za dijete s težim ili teškim invaliditetom koji pravo ostvaruju nakon stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem stavka 3. ovoga članka isplaćivati svotu doplatka za djecu određenu prema članku 22. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.), počevši od 1. siječnja 2024. pa do posljednjeg dana u mjesecu u kojem je doneseno rješenje kojim se djetetu s težim ili teškim invaliditetom za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatku za djecu temeljem stavka 3. ovoga članka priznaje pravo na inkluzivni dodatak.

(7) Zavod će korisnicima prava na doplatku za djecu za dijete s težim ili teškim invaliditetom koji pravo ostvaruju nakon stupanja na snagu ovoga Zakona temeljem stavka 4. ovoga članka isplaćivati svotu doplatka za djecu određenu prema članku 22. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.), počevši od 1. siječnja 2024., dok god su ispunjeni uvjeti za priznavanje prava propisani člankom 12. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) odnosno člankom 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 82/15.).

(8) Korisnik prava na doplatku za djecu za dijete s oštećenjem zdravlja, koji je pravo na doplatku za djecu ostvario prema članku 21. stavku 1. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) do 31. prosinca 2023., ostvaruje priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona dok Zavod rješenjem ne utvrdi ispunjava li dijete s oštećenjem zdravlja za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatku za djecu uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu, a najkasnije do 29. veljače 2024., osim ako prije toga ne nastupe razlozi za prestanak prava na doplatku za djecu propisani člankom 28. odnosno 29. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.).

(9) Za djecu s oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom za koju korisnici iz stavaka 3. i 8. ovoga članka ostvaruju pravo na doplatku za djecu, Zavod je dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak na temelju ovoga Zakona najkasnije do 31. prosinca 2024.

(10) Ako Zavod tijekom postupka iz stavka 9. ovoga članka utvrdi da dijete s oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatku za djecu ispunjava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak na temelju ovoga Zakona, pravo na inkluzivni dodatak priznat će se od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(11) Za svaki mjesec za koji je korisniku iz stavka 3. ovoga članka Zavod isplatio svotu doplatka za djecu prema stavku 6. ovoga članka, a u kojem je djetetu za koje ostvaruje pravo na doplatku za djecu priznato pravo na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka umanjit će se za iznos doplatka za djecu.

(12) Za svaki mjesec za koji je korisniku iz stavka 8. ovoga članka isplaćen doplatku za djecu, a u kojem je djetetu za koje ostvaruje pravo na doplatku za djecu priznato pravo na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka umanjit će se za iznos uvećanja doplatka za djecu ostvarenog temeljem oštećenja zdravlja djeteta sukladno članku 21. stavku 1. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.).

(13) Zavod je dužan izvršno rješenje doneseno u postupku priznavanja prava na inkluzivni dodatak djetetu, a za koje korisnik iz stavaka 3. i 8. ovoga članka ostvaruje pravo na doplatku za djecu, u roku od osam dana dostaviti Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

(14) Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje je dužan izvršno rješenje doneseno u postupku provedenom na temelju stavka 1. ovoga članka u roku od osam dana dostaviti Zavodu, te je dužan Zavodu dostaviti podatke o djeci za koju su korisnici iz stavaka 3. i 8. ovoga članka doplatku za djecu ostvarivali na dan 31. prosinca 2023., a za potrebe provođenja postupka propisanog stavkom 9. ovoga članka.

Rok za donošenje pravilnika

Članak 43.

Ministar će u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona donijeti pravilnike iz članka 32. stavka 4. i članka 38. stavka 7. ovoga Zakona.

Rok za donošenje Odluke

Članak 44.

Odluku iz članka 6. ovoga Zakona Vlada Republike Hrvatske donijet će u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

Prestanak važenja odredbi drugih propisa

Članak 45.

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti članci 50. do 60. Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.).

(2) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju važiti odredbe članka 1. stavka 1. Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.) u dijelu koji se odnosi na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom, te članka 7. točke 5., članka 70.a i članka 72. stavaka 2. i 3. u dijelu koji se odnosi na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom.

(3) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti članak 12. Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.), članak 10. stavak 5., članak 21. stavak 1. u dijelu koji se odnosi na dijete s oštećenjem zdravlja, članak 22. te članak 30.a u dijelu koji se odnosi na ispunjavanje medicinskih uvjeta.

Stupanje na snagu

Članak 46.

Ovaj Zakon objavit će se u „Narodnim novinama“, a stupa na snagu 1. siječnja 2024.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. RAZLOZI ZBOG KOJIH SE ZAKON DONOSI

Republika Hrvatska kao članica Ujedinjenih naroda, Europske unije i Vijeća Europe u skladu sa suvremenim standardima na području ljudskih prava, aktivno promiče i štiti ljudska prava osoba s invaliditetom. Republika Hrvatska je svoje djelovanje potvrdila potpisivanjem Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom i njezinom ratifikacijom, te se obvezala i prema nizu drugih međunarodnih instrumenata koji promiču pravo osoba s invaliditetom na život u zajednici na ravnopravnoj osnovi s drugim građanima, čiji je sadržaj uključen u nacionalne politike, strategije i programe s ciljem izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom.

Prema Konvenciji o pravima osoba s invaliditetom Republika Hrvatska obvezuje se priznavati jednako pravo svim osobama s invaliditetom na život u zajednici, s pravom izbora jednakim kao i za druge osobe, te se obvezuje poduzeti djelotvorne i odgovarajuće mjere kako bi olakšala osobama s invaliditetom puno uživanje ovoga prava i punog uključenja i sudjelovanja u zajednici. Republika Hrvatska obvezuje se priznavati pravo osobama s invaliditetom na odgovarajući životni standard za njih i njihove obitelji, uključujući odgovarajuću prehranu, odijevanje, stanovanje, kao i na stalno unaprjeđenje životnih uvjeta te se obvezuje poduzeti odgovarajuće korake kako bi zaštitila i promicala ostvarenje ovoga prava bez diskriminacije na osnovi invaliditeta. Republika Hrvatska obvezuje se priznavati pravo osoba s invaliditetom na socijalnu zaštitu i na uživanje tog prava bez diskriminacije na osnovi invaliditeta, te se obvezuje poduzeti odgovarajuće korake kako bi zaštitila i promicala ostvarenje ovoga prava.

Zakon o socijalnoj skrbi iz 2011. („Narodne novine“, broj 57/11.), propisivao je pravo na inkluzivni dodatak kao jedno od prava u sustavu socijalne skrbi. Prema navedenom Zakonu, inkluzivni dodatak propisan je kao novčana potpora namijenjena osobama s invaliditetom radi stvaranja uvjeta za izjednačavanje mogućnosti za njihovo uključivanje u svakodnevni život. Pravo na inkluzivni dodatak u istovjetnoj definiciji zadržano je i u Zakonu o socijalnoj skrbi iz 2012. („Narodne novine“, broj 33/12.). No, od 1. siječnja 2014., odnosno od dana stupanja na snagu Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, broj 157/13.), prestao je važiti Zakon o socijalnoj skrbi iz 2012. („Narodne novine“, br. 33/12., 46/13. i 49/13.). Nacrt prijedloga zakona o inkluzivnom dodatku bio je izrađen 2013., ali u tom trenutku predstavnici udruga osoba s invaliditetom protivili su se dohodovnom i imovinskom cenzusu kao jednom od kriterija za ostvarivanje ovoga prava, te raspoloživa sredstva nisu bila dostatna za drugačije kriterije i postizanje cilja kojeg je trebalo postići donošenjem spomenutog zakona te je zaključeno da se donošenje zakona odgodi. Nadalje, u Nacionalnoj strategiji izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom od 2017. do 2020. godine („Narodne novine“, broj 42/17.), bila je definirana mjera: Uspostaviti zakonodavni i institucionalni okvir za unaprjeđenje prava osoba s invaliditetom u sustavima obiteljske i socijalne zaštite u skladu sa specifičnim zahtjevima Konvencije o pravima osoba s invaliditetom UN-a, u okviru koje je planirana Aktivnost 1. Izraditi analizu postojećih prava, usluga, potpora i olakšica u različitim sustavima koja se ostvaruju temeljem invaliditeta u svrhu izrade prijedloga prava na inkluzivni dodatak i 2. Izraditi Nacrt prijedloga zakona o inkluzivnom dodatku i osiguranje preduvjeta za uvođenje novog prava na inkluzivni dodatak. Unatoč činjenici da pravo na inkluzivni dodatak trenutno nije propisano kao jedno od prava koje korisnici mogu ostvariti u sustavu socijalne skrbi, prava koja osobe s invaliditetom ostvaruju u sustavu socijalne skrbi su se kroz godine kontinuirano unaprjeđivala.

Prijedlogom zakona o inkluzivnom dodatku objedinit će se pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatku za pomoć i njegu koja se ostvaruju sukladno Zakonu o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), pravo na doplatku za djecu u uvećanom iznosu koje se ostvaruje temeljem oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta sukladno Zakonu o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) i pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom koje se ostvaruje temeljem Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.). Od 17. veljače 2022., odnosno stupanjem na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, broj 18/22.), prijašnje pravo na naknadu do zaposlenja iz sustava socijalne skrbi definira se kao novčana pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom, a rješavanje o navedenom pravu u nadležnosti je Hrvatskog zavoda za zapošljavanje. Nadalje, Zakon o doplatku za djecu propisuje pravo na doplatku za dijete s oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom, a za priznavanje istog nadležan je Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje. Za svako od navedenih prava provodi se zasebni postupak, a za provođenje postupaka priznavanja prethodno navedenih prava koja se korisnicima priznaju na temelju invaliditeta nadležna su različita tijela. Pored toga, osobe s invaliditetom sukladno važećim propisima mogu u sustavu socijalne skrbi ostvarivati prava temeljem invaliditeta pod jednakim uvjetima, međutim njihove specifične potrebe u okviru određenog stupnja i vrste oštećenja mogu se značajno razlikovati. Stoga je cilj predloženog zakona objediniti postojeće naknade koje korisnici ostvaruju temeljem utvrđenog invaliditeta, omogućiti pravedniju raspodjelu prethodno navedenih naknada te unaprijediti transparentnost i ekonomičnost prava koja se ostvaruju temeljem invaliditeta.

Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine („Narodne novine“, broj 13/21.), hijerarhijski je najviši akt strateškog planiranja u Republici Hrvatskoj. Na temelju iste donesen je Nacionalni plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2027. i pripadajući Akcijski plan izjednačavanja mogućnosti za osobe s invaliditetom za razdoblje od 2021. do 2024. godine, u kojem se kroz posebni cilj 4. Deinstitutionalizacija i prevencija institucionalizacije osoba s invaliditetom, u okviru mjere 3. Unaprjeđenje zakonodavnog okvira za osobe s invaliditetom, planira donošenje zakona o inkluzivnom dodatku. Pored toga, Nacionalnim planom oporavka i otpornosti 2021. - 2026. koji je usklađen s Programom Vlade Republike Hrvatske 2020. - 2024., i Posebnim preporukama Vijeća Europske unije (Country-specific recommendations - CSR) u okviru Europskog semestra za 2019. i 2020. također se predviđa donošenje zakona o inkluzivnom dodatku u okviru reformske mjere socijalnih naknada u sustavu socijalne zaštite. Ujedno se i Nacionalnim programom reformi 2023. Vlade Republike Hrvatske, a koji se temelji na reformama i povezanim investicijama koje su u skladu s prioritetima ovogodišnjeg ciklusa Europskog semestra i oslovljavaju Posebne preporuke koje je Republika Hrvatska dobila u prošlogodišnjem ciklusu Europskog semestra, predviđa donošenje zakona o inkluzivnom dodatku.

Predloženi zakon planiran je Planom zakonodavnih aktivnosti za 2023. godinu.

Predloženi zakon pridonosi primjerenijem životnom standardu i boljoj socijalnoj zaštiti te prevladavanju različitih prepreka koje mogu sprječavati puno i učinkovito sudjelovanje osobe s invaliditetom u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima. U jednom pravu osigurati će se potrebna novčana naknada za osobe s invaliditetom čime se znatno pridonosi pravednijoj raspodjeli sredstava namijenjenih osobama s invaliditetom, a istovremeno se osigurava ekonomičnost postupka.

II. PITANJA KOJA SE ZAKONOM RJEŠAVAJU

Predloženim zakonom uređuju se uvjeti za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, iznos inkluzivnog dodatka, razine potpore potrebne osobama s invaliditetom, sredstva za financiranje inkluzivnog dodatka te druga pitanja povezana s inkluzivnim dodatkom.

Pravo na inkluzivni dodatak objedinjava sljedeća prava koja se ostvaruju temeljem invaliditeta: pravo na osobnu invalidninu, pravo na doplatak za pomoć i njegu, pravo na doplatak za dijete s težim ili teškim invaliditetom i dijete s oštećenjem zdravlja te pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom.

Inkluzivni dodatak predstavlja novčanu naknadu namijenjenu osobama s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima.

Prijedlogom zakona uređuje se pet razina potpore koje mogu ostvariti osobe s invaliditetom. Razina potpore se određuje na temelju vrste i stupnja invaliditeta te preostalih funkcionalnih sposobnosti koje se utvrđuju sukladno Uredbi o metodologijama vještačenja. Iznos inkluzivnog dodatka određuje se sukladno utvrđenoj razini potpore, pri čemu bi osobe s invaliditetom u prvoj razini ostvarile najviši iznos inkluzivnog dodatka, a u petoj razini najniži iznos inkluzivnog dodatka.

Prijedlogom zakona uređuje se da pravo na inkluzivni dodatak u iznosu prve, druge i treće razine potpore mogu ostvariti odrasle osobe kojima je utvrđen III. ili IV. stupanj težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti sukladno Uredbi o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, broj 96/23.), a koje imaju status osobe s invaliditetom sukladno Zakonu o Registru osoba s invaliditetom („Narodne novine“, broj 63/22.), a pravo na inkluzivni dodatak četvrte i pete razine potpore odrasle osobe II. ili III. stupnja težine invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti neovisno o statusu osobe s invaliditetom. Pravo na inkluzivni dodatak u iznosu svih pet razina mogu ostvariti djeca kojima je utvrđen II., III. ili IV. stupanj težine invaliditeta sukladno Uredbi o metodologijama vještačenja, neovisno o tome imaju li status osobe s invaliditetom.

Predloženim zakonom uređuju se zapreke za ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak, na način da se pravo na prvu, drugu i treću razinu inkluzivnog dodatka ne može priznati osobi kojoj je temeljem rješenja Hrvatskog zavoda za socijalni rad priznato pravo na socijalnu uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja, osobi koja ostvaruje pravo na osobnu invalidninu prema drugim propisima te osobi koja ostvaruje pravo na doplatak za pomoć i njegu prema drugim propisima uz uvažavanje iznimke za korisnike prava na pomoć i njegu koji su navedeno pravo ostvarili prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju, a koji su važili do 31. prosinca 1998. Pritom se ističe da osobe koje uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja koriste temeljem privatnog ugovora između korisnika i pružatelja usluge mogu ostvariti pravo na inkluzivni dodatak prve, druge i treće razine inkluzivnog dodatka. Nadalje, zapreke za ostvarivanje prava na četvrtu i petu razinu inkluzivnog dodatka odnose se na osobe koje imaju u vlasništvu drugi stan ili kuću koju ne koriste za stanovanje, ali koju mogu otuđiti ili iznajmiti, ili imaju poslovni prostor koji ne koriste za obavljanje registrirane djelatnosti, te osobe kojima je osiguran smještaj ili organizirano stanovanje. Pritom se ističe da četvrtu i petu razinu inkluzivnog dodatka ostvaruju osobe kojima je utvrđen niži stupanj težine invaliditeta-oštećenja

funkcionalnih sposobnosti i koje pravo mogu ostvariti neovisno o statusu osobe s invaliditetom, iz čega je razvidno da im je potrebna i manja razina potpore.

Za ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak svih razina potpore ne propisuje se prihodovni cenzus kao uvjet za ostvarivanje prava

Nadalje, predloženim zakonom uređuje se nadležnost Hrvatskog zavoda za socijalni rad u postupcima ostvarivanja prava na inkluzivni dodatak, budući da se zakonom o inkluzivnom dodatku objedinjavaju prvenstveno naknade iz sustava socijalne skrbi te većina korisnika drugih naknada koje se objedinjuju koriste naknade iz sustava socijalne skrbi. Također, sukladno članku 4. Zakona o djelatnosti socijalnog rada („Narodne novine“, br. 16/19. i 18/22.) propisano je da je jedan od ciljeva obavljanja djelatnosti socijalnog rada zastupanje osjetljivih i obesnaženih društvenih skupina te otklanjanje zapreka s kojima se ljudi susreću u ostvarivanju svoje socijalne sigurnosti, postizanje socijalno pravednog društva koje je zasnovano na humanizmu i ljudskim pravima koje svim svojim članovima omogućava dostojanstven život, a što ulazi u djelokrug rada Hrvatskog zavoda za socijalni rad.

Prijedlogom zakona uređuje se upravni nadzor, pitanja vezana uz naknadu štete, kao i prekršajne odredbe.

Predloženi zakon propisuje prestanak važenja odredbi Zakona o socijalnoj skrbi, kojima se propisuje pravo na osobnu invalidninu i pravo na doplatku za pomoć i njegu, odredbi Zakona o tržištu rada, u dijelu koji se odnosi na pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom te prestanak važenja odredbi Zakona o doplatku za djecu, u dijelu koji se odnosi na dijete s težim ili teškim invaliditetom ili oštećenjem zdravlja s danom stupanja na snagu predloženog zakona. Prijelaznim i završnim odredbama predloženog zakona definira se način ostvarivanja prava koja se objedinjavaju i rokovi za daljnje ostvarivanje tih prava nakon stupanja na snagu predloženog zakona o inkluzivnom dodatku.

III. OBRAZLOŽENJA ODREDBI PREDLOŽENOG ZAKONA

Uz članak 1.

Ovim člankom određuje se predmet Zakona (uvjeti za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, razine potpore potrebne osobama s invaliditetom, iznos inkluzivnog dodatka, sredstva za financiranje inkluzivnog dodatka te druga pitanja povezana s inkluzivnim dodatkom).

Uz članak 2.

Ovim člankom se propisuje da se u provedbi ovoga Zakona na odgovarajući način primjenjuju načela UN Konvencije o pravima osoba s invaliditetom i načela propisana zakonom kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi.

Uz članak 3.

Ovim člankom objašnjava se značenje pojedinih pojmova radi preciznosti zakonskog teksta.

Uz članak 4.

Ovim člankom propisuje se da se izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose jednako na muški i ženski rod.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisano je pravo na inkluzivni dodatak, korisnici i svrha prava. Također propisuje se da se inkluzivni dodatak ne smatra prihodom u smislu zakona kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te da je izuzet od ovrhe.

Uz članak 6.

Ovim člankom se propisuje način određivanja osnovice na temelju koje se izračunava iznos inkluzivnog dodatka.

Uz članak 7.

Ovim člankom propisuju se izvori sredstava za financiranje inkluzivnog dodatka.

Uz članak 8.

Ovim člankom propisuje se da se pravo na inkluzivni dodatak može priznati hrvatskom državljaninu s prebivalištem u Republici Hrvatskoj, državljaninu treće zemlje sa stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem ili odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj, osobi bez državljanstva s privremenim ili stalnim boravkom ili dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj i državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni ili stalni boravak u Republici Hrvatskoj strancu sa stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, strancu pod privremenom zaštitom i osobi bez državljanstva s privremenim i stalnim boravkom i dugotrajnim boravištem u Republici Hrvatskoj, državljaninu države članice Europskog gospodarskog prostora koji ima prijavljen privremeni boravak u Republici Hrvatskoj te državljaninu treće zemlje s odobrenim privremenim boravkom u Republici Hrvatskoj.

Uz članak 9.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za priznavanje prava na inkluzivni dodatak.

Uz članak 10.

Ovim člankom propisuju se zapreke za priznavanje prava na inkluzivni dodatak.

Uz članak 11.

Ovim člankom propisuje se da se iznos inkluzivnog dodatka utvrđuje prema procijenjenoj razini potpore te se propisuje postotak osnovice za pet razina potpore. Također, propisuje se način utvrđivanja inkluzivnog dodatka za korisnike prava na doplatak za pomoć i njegu koji su navedeno pravo ostvarili prema propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju koji su važili do 31. prosinca 1998. te za dijete s težim ili teškim invaliditetom za koje korisnik ostvaruje pravo na doplatak za djecu na temelju članka 12. Zakona o doplatku za djecu

(„Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) ili na temelju članka 5. Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, broj 82/15.) i nakon provedenog postupka utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak kojeg Zavod provodi po službenoj dužnosti.

Uz članak 12.

Ovim člankom propisuje se da razinu potpore utvrđuje Zavod na temelju nalaza i mišljenja Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom prema propisima kojima se uređuje vještačenje i metodologija vještačenja.

Uz članak 13.

Ovim člankom propisuje se kategorizacija razina potpore, odnosno definirane su skupine osoba s invaliditetom koje mogu ostvariti inkluzivni dodatak za svaku od pet razina inkluzivnog dodatka.

Uz članak 14.

Ovim člankom propisuje se stvarna nadležnost Zavoda za odlučivanje o pravu na inkluzivni dodatak.

Uz članke 15. do 17.

Ovim člancima propisuje se način određivanja mjesne nadležnosti te slučajevi u kojima se ne mijenja mjesna nadležnost. Također, propisuje se način određivanja mjesne nadležnosti u stvarima koje se odnose na javne poslove vezane za djecu, određivanje mjesne nadležnosti za osobu koja se zatekne izvan mjesta svog prebivališta odnosno za dijete koje se zatekne bez nadzora roditelja ili druge osobe izvan svog prebivališta, kao i za osobu koja nije u stanju štiti svoja prava i interese.

Uz članke 18. i 19.

Ovim člancima propisuje se način pokretanja postupka za priznavanje prava na inkluzivni dodatak te rok za donošenje rješenja.

Uz članak 20.

Ovim člankom propisuje se da se pravo na inkluzivni dodatak priznaje s danom podnošenja urednog zahtjeva ili pokretanja postupka po službenoj dužnosti.

Uz članak 21.

Ovim člankom propisuje se odgovornost za točnost podataka podnositelja zahtjeva u postupku radi priznavanja prava, odnosno korisnika u postupku preispitivanja uvjeta za daljnje ostvarivanje prava. Također, propisuje se da su na zahtjev Zavoda, druga tijela, sudovi i financijske institucije dužni, sukladno nadležnosti, bez odgode dostaviti podatke o prihodima i imovini podnositelja zahtjeva i članova njegovog kućanstva.

Uz članak 22.

Ovim člankom se propisuje da će u slučaju kada je u postupku prije donošenja rješenja o pravu na inkluzivni dodatak potrebno utvrditi činjenicu invaliditeta-oštećenja funkcionalnih sposobnosti zatražiti vještačenje Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom sukladno posebnom zakonu. Također, propisuje se mogućnost Ministarstva da, u slučaju kada se žalbom pobija prvostupanjsko rješenje o pravima u sustavu socijalne skrbi, u vezi s nalazom i mišljenjem tijela vještačenja u prvom stupnju, zatraži nalaz i mišljenje Središnjeg ureda Zavoda za vještačenje, profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje osoba s invaliditetom, prije donošenja rješenja o žalbi.

Uz članak 23.

Ovim člankom se propisuje da se za mjesec u kojem je priznato pravo na inkluzivni dodatak korisniku novčani iznos isplaćuje razmjerno broju dana od dana priznavanja prava do posljednjeg dana u tom mjesecu, a za mjesec u kojem prestaje pravo, korisniku se novčani iznos po priznatom pravu isplaćuje razmjerno broju dana, do dana prestanka prava.

Uz članak 24.

Ovim člankom propisuje se dužnost korisnika prava na inkluzivni dodatak da obavijesti Zavod o svakoj promjeni koja utječe na daljnje korištenje prava odnosno na visinu priznatog iznosa, najkasnije u roku od 15 dana od dana nastanka promjene. Također se propisuje da na osnovi prijave korisnika ili na osnovi podataka pribavljenih po službenoj dužnosti, Zavod donosi novu odluku samo ako to zahtijevaju promijenjene okolnosti o kojima ovisi priznavanje i visina iznosa priznatog prava.

Uz članak 25.

Ovim člankom propisuju se uvjeti za priznavanje prava u izmijenjenom iznosu te uvjeti za utvrđivanje prestanka prava u slučaju promijenjenih okolnosti te se propisuje da Zavod u tim slučajevima ukida rješenje kojim je pravo priznato i utvrđuje priznavanje prava u izmijenjenom iznosu odnosno prestanak prava.

Uz članak 26.

Ovim člankom se propisuje da u slučaju smrti korisnika pravo na inkluzivni dodatak prestaje s danom smrti te da Zavod u tom slučaju ukida rješenje kojim je pravo priznato i utvrđuje prestanak prava.

Uz članak 27.

Ovim člankom se propisuje da gluhe i gluhoslijepe osobe u postupcima ostvarivanja prava na inkluzivni dodatak imaju pravo na pomoć komunikacijskog posrednika radi prevladavanja komunikacijskih teškoća, osim u slučaju kada im je priznato pravo na uslugu osobne asistencije koju pruža komunikacijski posrednik temeljem zakona kojim se uređuje osobna asistencija.

Uz članak 28.

Ovim člankom propisuje se mirovanje prava na inkluzivni dodatak ako se korisnik nalazi na izdržavanju kazne zatvora te boravku u inozemstvu duljem od šest mjeseci te se propisuje obustava isplate naknade za vrijeme mirovanja prava. Također, propisuje se da rješenje o mirovanju prava Zavod donosi po službenoj dužnosti, a u slučaju prestanka okolnosti koja je dovela do mirovanja prava propisuje se da se o prestanku mirovanja prava i nastavku isplate naknade odlučuje istim rješenjem.

Uz članke 29. i 30.

Ovim člancima propisuje se pravo na izjavljivanje žalbe, tijelo koje odlučuje o žalbi te pokretanje upravnog spora. Također, propisuje se da žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Uz članak 31.

Ovim člankom propisuje se da se troškovi postupka osiguravaju u državnom proračunu.

Uz članak 32.

Ovim člankom uređuje se obveza Zavodu voditi evidenciju i dokumentaciju u skladu s odredbama pravilnika kojeg donosi ministar te obveza dostavljanja Ministarstvu godišnjeg statističkog izvješća. Nadalje, uređuje se da sadržaj i način vođenja evidencije i dokumentacije ministar propisuje pravilnikom te se uređuje da se upute i način popunjavanja obrasca godišnjeg statističkog izvješća objavljuje na mrežnim stranicama Ministarstva.

Uz članak 33.

Ovim člankom uređuje se da upravni nadzor nad zakonitošću rada Zavoda u postupcima ostvarivanja prava na inkluzivni dodatak provodi Ministarstvo sukladno zakonu kojim se uređuje djelatnost socijalne skrbi te zakonu kojim se uređuje sustav državne uprave.

Uz članak 34.

Ovim člankom propisuje se obveza korisnika koji je na temelju rješenja Zavoda ostvario pravo na inkluzivni dodatak ili kojem je isplaćen inkluzivni dodatak na koji nije imao pravo da nadoknadi štetu ako je na temelju neistinitih ili netočnih podataka ostvario pravo na inkluzivni dodatak na koje nije imao pravo ili ga je ostvario u većem opsegu nego što mu pripada ili ako ga je ostvario zbog toga što nije prijavio promjenu koja utječe na prestanak ili opseg prava.

Uz članak 35.

Ovim člankom propisuje se da se pri utvrđivanju prava na naknadu štete supsidijarno primjenjuje zakon kojim se uređuju obvezni odnosi.

Uz članak 36.

Ovim člankom propisuje se da u slučaju nastanka štete Zavod poziva korisnika da u određenom roku nadoknadi nastalu štetu, a ako šteta ne bude nadoknađena, Republika Hrvatska podnosi tužbu radi naknade štete putem nadležnog državnog odvjetništva na temelju dokumentacije koju dostavlja Zavod.

Uz članak 37.

Ovim člankom propisuje se mogućnost sklapanja nagodbe o načinu i vremenu naknade štete, uvažavajući prihode, imovinsko stanje i socijalni položaj korisnika, te da je o sklopljenim nagodbama Zavod dužan voditi evidenciju.

Uz članak 38.

Ovim člankom propisuje se mogućnost Zavoda za donošenje odluke o otpisu duga djelomično ili u cijelosti, uvažavajući prihode, imovinsko stanje i socijalni položaj korisnika, a ako dug korisnika koji se otpisuje iznosi 1.327,23 eura i više, Zavod može odlučiti da se dug djelomično ili u cijelosti otpiše samo uz prethodnu suglasnost Ministarstva. Propisuje se i obveza Zavoda za vođenje evidencije o otpisu tražbine te da će se ispunjenost uvjeta za otpis duga utvrditi u skladu s pravilnikom kojim se uređuje otpis duga u sustavu socijalne skrbi kojeg donosi ministar.

Uz članak 39.

Ovim člankom propisuju se prekršajne odredbe temeljem kojih će se kazniti za prekršaj Zavod radi nepropisnog vođenja evidencije i dokumentacije.

Uz članak 40.

Ovim člankom propisuje se primjena odredbi Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.) odnosno Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 157/13., 152/14., 99/15., 52/16., 16/17., 130/17., 98/19., 64/20. i 138/20.) u postupcima priznavanja prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu započetim prije stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupcima povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu. Također, propisuje se obveza i rok Zavodu za navedene korisnike provesti postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, dan priznavanja prava u slučaju ispunjenosti uvjeta, kao i to da korisnici prava na osobnu invalidninu i prava na doplatak za pomoć i njegu ostvaruju priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, dok Zavod rješenjem ne utvrdi ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu te se propisuje obveza Zavodu ukinuti rješenje o pravu na osobnu invalidninu odnosno pravu na doplatak za pomoć i njegu. Nadalje, propisuje se umanjivanje iznosa inkluzivnog dodatka za mjesec za koji je korisniku isplaćena osobna invalidnina odnosno doplatak za pomoć i njegu, a priznato mu je i pravo na inkluzivni dodatak.

Uz članak 41.

Ovim člankom propisuje se primjena odredbi Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.) u postupcima priznavanja prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe započetim prije stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupcima povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe. Također, propisuje se obveza i rok Zavodu za navedene korisnike provesti postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, dan priznavanja prava u slučaju ispunjenosti uvjeta, kao i to da korisnici prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe ostvaruju priznato pravo i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, dok Zavod rješenjem ne

utvrđi ispunjavaju li uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak po ovom Zakonu, ali najduže do 31. prosinca 2024., osim ako prije toga ne nastupe okolnosti iz članka 17. Zakona o tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.). Nadalje, propisuje se obveza Hrvatskom zavodu za zapošljavanje ukinuti rješenje o pravu na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom, umanjivanje iznosa inkluzivnog dodatka za svaki mjesec za koji je korisniku isplaćena novčana pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom, a priznato mu je i pravo na inkluzivni dodatak. Ovim člankom propisuje se još i obveza Zavoda dostavljati izvršna rješenja donesena u postupku priznavanja prava na inkluzivni dodatak Hrvatskom zavodu za zapošljavanje, kao i obveza Hrvatskog zavoda za zapošljavanje dostavljati Zavodu izvršna rješenja donesena u postupku priznavanja prava na novčanu pomoć za nezaposlene osobe te obveza dostave podataka o korisnicima koji su pravo na novčanu pomoć za nezaposlene osobe s invaliditetom ostvarivali na dan 31. prosinca 2023.

Uz članak 42.

Ovim člankom propisuje se primjena odredbi Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) u postupcima priznavanja prava na doplatku za djecu koje se priznaje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta djeteta započetim prije stupanja na snagu ovoga Zakona, kao i u postupcima povodom žalbe izjavljene protiv rješenja o priznavanju prava na doplatku za djecu koje se priznaje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta djeteta. Također, propisuje se obveza i rok Zavodu da za djecu s oštećenjem zdravlja, težim ili teškim invaliditetom, provede postupak utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, dan priznavanja prava u slučaju ispunjenosti uvjeta i uvjeti za daljnje ostvarivanje prava nakon stupanja na snagu ovoga Zakona. Nadalje, propisuje se da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje isplaćuje svotu doplatka za djecu određenu prema članku 22. Zakona o doplatku za djecu do 31. prosinca 2023., da korisnicima iz stavka 3. i 4. ovoga članka Zavod isplaćuje svotu doplatka za djecu određenu prema članku 22. Zakona o doplatku za djecu od 1. siječnja 2024. te rok do kojeg se navedenim korisnicima isplaćuje svota doplatka te umanjivanje iznosa inkluzivnog dodatka za svaki mjesec za koji je korisniku isplaćen doplatku za djecu, a u kojem je djetetu za koje ostvaruje pravo na doplatku za djecu priznato pravo na inkluzivni dodatak. Ovim člankom propisuje se još i obveza Zavoda dostavljati izvršna rješenja donesena u postupku priznavanja prava na inkluzivni dodatak Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, kao i obveza Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje dostavljati Zavodu izvršna rješenja donesena u postupcima priznavanja prava na doplatku za djecu koje se priznaje na temelju oštećenja zdravlja, težeg ili teškog invaliditeta djeteta te obveza dostave podataka o korisnicima koji su pravo na doplatku za djecu ostvarivali na dan 31. prosinca 2023.

Uz članak 43.

Ovim člankom propisuje se obveza ministra i rok za donošenja pravilnika iz ovoga Zakona.

Uz članak 44.

Ovim člankom propisuje se obveza Vlade Republike Hrvatske i rok za donošenje odluke o utvrđivanju osnovice na temelju koje se izračunava iznos inkluzivnog dodatka.

Uz članak 45.

Ovim člankom se propisuju odredbe Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), Zakona u tržištu rada („Narodne novine“, br. 118/18., 32/20. i 18/22.) i Zakona o doplatku za djecu („Narodne novine“, br. 94/01., 138/06., 107/07., 37/08. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 61/11., 112/12., 82/15. i 58/18.) koje prestaju važiti stupanjem na snagu ovoga Zakona.

Uz članak 46.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovoga Zakona.

IV. OCJENA I IZVORI SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVEDBU ZAKONA

Pored sredstava planiranih u Državnom proračunu Republike Hrvatske za 2023. godinu i projekcijama za 2024. i 2025. godinu, za provedbu zakona o inkluzivnom dodatku potrebno je u državnom proračunu osigurati dodatna sredstva u iznosu od 263.194.311 € u 2024. godini, 264.122.959 € u 2025. godini te 263.025.433 € u 2026. godini. Procijenjeno je da bi za provedbu zakona o inkluzivnom dodatku na godišnjoj razini bilo potrebno osigurati ukupno 506.566.080 €. Konačnim prijedlogom zakona o inkluzivnom dodatku predviđeno je da osnovicu na temelju koje se izračunava iznos inkluzivnog dodatka odlukom određuje Vlada Republike Hrvatske, a procjena fiskalnog učinka izrađena je na temelju prijedloga osnovice u iznosu od 120 eura.

V. RAZLIKE IZMEĐU RJEŠENJA KOJA SE PREDLAŽU KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA U ODNOSU NA RJEŠENJA IZ PRIJEDLOGA ZAKONA TE RAZLOZI ZBOG KOJIH SU TE RAZLIKE NASTALE

Na 19. sjednica Hrvatskoga sabora, održanoj 30. studenoga 2023., donesen je zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o inkluzivnom dodatku. Prijedlog je usvojen sa 100 zastupničkih glasova koji su bili za i 19 koji su bili suzdržani, dok nitko nije bio protiv prihvatanja Prijedloga zakona. Hrvatski sabor uputio je predlagatelju primjedbe, prijedloge i mišljenja radi pripreme Konačnog prijedloga zakona.

Konačni prijedlog zakona usuglašen je s prihvaćenim prijedlozima i primjedbama iznesenim u raspravi pred radnim tijelima Hrvatskoga sabora i u raspravi na sjednici Hrvatskoga sabora.

Prihvaćen je prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora te je izmijenjen članak 11. stavak 3., članci 40., 41. i 42. na način da se u navedenim odredbama ne koristi skraćeni naziv zakona, već puni naziv sa svim izmjenama i dopunama. Također je prihvaćen i prijedlog za izmjenu članaka 25., 29., 32. i 44. predloženog zakona, odnosno iz navedenih odredbi brisani su dijelovi teksta koje je Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora označio kao suvišne. Nadalje, radi ujednačavanja izričaja unutar članka 11. izmijenjeni su stavci 2. i 3., a stavak 2. dodatno je izmijenjen i radi terminološkog usklađivanja s propisima o mirovinskom i invalidskom osiguranju.

Osim nomotehničkog usklađivanja, u Konačni prijedlog zakona unesene su dodatne promjene kako je navedeno u nastavku.

Tijekom rasprave u Hrvatskome saboru preporuka saborskih zastupnika jednim dijelom se odnosila i na primjedbe pravobranitelja za osobe s invaliditetom kojima treba posvetiti posebnu pažnju, pri čemu se ističe kako su primjedbe pravobranitelja za osobe s invaliditetom iskazane tijekom javnog savjetovanja posebno razmotrene i uvažene u najvećoj mogućoj mjeri, osobito u pogledu utvrđivanja razine potpore iz članka 13. Prijedloga zakona o inkluzivnom dodatku. Također, nakon saborske rasprave razmatrana je mogućnost da se navedena odredba izmijeni u svrhu poboljšanja i pravednijeg pristupa za osobe s psihičkom bolesti te su odrasle osobe s psihičkom bolesti III. stupnja iz četvrte razine potpore razvrstane u treću razinu potpore. Nadalje, vezano uz prihvaćen prijedlog pravobranitelja za osobe s invaliditetom da se u drugu razinu inkluzivnog dodatka razvrstaju odrasle osobe s kroničnom bolesti IV. stupnja uz postojanje potrebe za specifičnom njegom uz izvođenje medicinsko-tehničkih zahvata zbog kojih je osoba onemogućena pri uključivanju u svakodnevne životne aktivnosti u kući ili izvan kuće, ista je djelomično izmijenjena radi jasnijeg utvrđivanja uvjeta na način da je brisan dio koji glasi: „zbog kojih je osoba onemogućena pri uključivanju u svakodnevne životne aktivnosti u kući ili izvan kuće“.

Radi sprječavanja potencijalne diskriminacije u vremenu priznavanja prava na doplatak za djecu roditeljima djece s težim i teškim invaliditetom koji su to pravo ostvarivali na temelju članka 22. Zakona o doplatku za djecu, u Prijedlogu zakona o inkluzivnom dodatku izmijenjen je članak 42. Naime, Prijedlogom zakona o inkluzivnom dodatku, a zbog objedinjavanja naknada što je intencija zakona, ukida se članak 22. Zakona o doplatku za djecu, odnosno tzv. uvećani doplatak za dijete s težim i teškim invaliditetom koji se objedinjava u inkluzivni dodatak. Za svu djecu za koju se ovo pravo ostvarivalo, ukoliko korisnici budu ispunjavali uvjete propisane Prijedlogom zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, čija se primjena planira od 1. ožujka 2024., ostvarit će pravo na doplatak za djecu. S obzirom na to da Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje ne može istovremeno isplaćivati doplatak na temelju članka 22. Zakona o doplatku za djecu i doplatak za dijete koji će moći ostvariti na temelju gore navedenog Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o doplatku za djecu, isplatu dosadašnjeg doplatka za dijete s težim i teškim invaliditetom preuzet će Hrvatski zavod za socijalni rad od 1. siječnja 2024. Navedeno će omogućiti da roditelji djece koji primaju tzv. uvećani doplatak, od 1. ožujka 2024. ostvare pravo i na doplatak za djecu sukladno dohodovnom cenzusu. Hrvatski zavod za socijalni rad isplaćivat će doplatak za djecu do trenutka donošenja rješenja o pravu na inkluzivni dodatak, odnosno za osobe kod kojih neće biti utvrđeno pravo na inkluzivni dodatak, kao stečeno pravo isplaćivat će ga i nadalje.

VI. PRIJEDLOZI I MIŠLJENJA DANI NA PRIJEDLOG ZAKONA KOJE PREDLAGATELJ NIJE PRIHVATIO, S OBRAZLOŽENJEM

Ne prihvaća se prijedlog Odbora za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora za nomotehničkom doradom Prijedloga zakona na način da stavci 2. i 3. članka 11. budu u prijelaznim i završnim odredbama, budući da isti nije u skladu s člankom 20. Jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor, a s obzirom na to da se predmetnim odredbama ne uređuje prijelazno razdoblje odnosno ne uspostavlja se odnos ovoga zakona i propisa koji se stavlja izvan snage, već se trajno za korisnike stečenih prava propisuje način utvrđivanja iznosa inkluzivnog dodatka.

Odbor za zdravstvo i socijalnu politiku Hrvatskoga sabora je na 117. sjednici, održanoj 29. studenoga 2023., jednoglasno donio zaključak kojim se prihvaća Prijedlog zakona o inkluzivnom dodatku te je u svome izvješću iznio mišljenje da zakon ne bi trebao predviđati imovinski cenzus za korisnike 4. i 5. razine potpore, kao i da treba razmisliti da osobe s invaliditetom koje koriste uslugu smještaja ili organiziranog stanovanja ostvare pravo na inkluzivni dodatak, barem u visini od 50 % iznosa inkluzivnog dodatka, pogotovo ako svim svojim primanjima sudjeluju u troškovima smještaja ili organiziranog stanovanja.

Također primjedbe na zapreke za ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak koje se odnose na smještaj, organizirano stanovanje i imovinski cenzus iskazao je Klub zastupnika Možemo!, Klub zastupnika Centra, GLAS-a i Stranke s imenom i prezimenom, Klub zastupnika SDP-a, Klub zastupnika Domovinskog pokreta, Klub zastupnika Fokusa i Reformista.

Ne prihvaćaju se gore navedeni prijedlozi vezani uz brisanje zapreke za ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak, a koja se odnosi na smještaj i organizirano stanovanje. Ističe se da s obzirom na to da se radi o objedinjavanju prava na osobnu invalidninu i doplatka za pomoć i njegu koje koristi najveća većina korisnika svih četiriju prava koja se objedinjavaju, navedene zapreke su preuzete iz Zakona o socijalnoj skrbi („Narodne novine“, br. 18/22., 46/22., 119/22. i 71/23.), koji propisuje da se osobama kojima je priznata usluga smještaja ili organiziranog stanovanja ne priznaje pravo na osobnu invalidninu, a osobama kojima je osiguran smještaj u ustanovi socijalne skrbi i kod drugih pružatelja socijalnih usluga, u zdravstvenoj ili u drugoj ustanovi odnosno organizirano stanovanje, sukladno odredbama spomenutog Zakona ili drugim propisima ne priznaje se pravo na doplatu za pomoć i njegu. Nadalje, Pravilnikom o mjerilima za pružanje socijalnih usluga („Narodne novine“, broj 110/22.), definiran je obuhvat sadržaja usluge organiziranog stanovanja te usluge smještaja. Smještaj je usluga kojom se korisniku pruža intenzivna skrb i zadovoljavanje osnovnih životnih potreba kada to nije moguće osigurati u obitelji i pružanjem drugih socijalnih usluga, a smještajem se osigurava stanovanje i organizirane aktivnosti tijekom dana uz stalnu stručnu i drugu pomoć i potporu u osiguravanju osnovnih i dodatnih životnih potreba koje ne mogu biti zadovoljene u obitelji. Organizirano stanovanje je socijalna usluga kojom se osigurava stanovanje u stambenoj jedinici uz stalnu ili povremenu stručnu i drugu pomoć i potporu u osiguravanju osnovnih životnih potreba te socijalnih, radnih, kulturnih, obrazovnih, rekreacijskih i drugih potreba radi uspostavljanja i održavanja njihovih socijalnih uloga, izjednačavanja njihovih mogućnosti, poboljšanja kvalitete života, poticanja aktivnog i samostalnog življenja te socijalnog uključivanja, ovisno o potrebama korisnika. U svrhu osiguranja potreba korisnika prava na uslugu smještaja u udomiteljskoj obitelji, Zakon o udomiteljstvu („Narodne novine“, br. 115/18. i 18/22.), pored naknade za rad udomitelja propisuje pravo na opskrbninu za potrebe korisnika koja se određuje za svakog korisnika posebno prema potrebama u odnosu na dob, prisutnost teškoća u razvoju, invaliditeta i bolesti korisnika, njegovu životnu dob i zdravstveno stanje te je razmjerna trajanju i opsegu usluge smještaja korisnika kod udomitelja. Navedeno pravo usluge smještaja u slučaju kada korisnik ovu uslugu koristi kao priznato pravo rješenjem Hrvatskog zavoda za socijalni rad financira se iz državnog proračuna te se korisniku osigurava pravo na naknadu za osobne potrebe. U slučaju kada je korisniku osigurana usluga smještaja, odnosno kada uslugu koristi temeljem privatnog ugovora sklopljenog s pružateljem usluga korisnik može ostvariti pravo na inkluzivni dodatak u visini 1., 2. 3. razine inkluzivnog dodatka.

Ne prihvaća se prijedlog Kluba zastupnika Fokusa i Reformista, Kluba zastupnika SDP-a te Kluba zastupnika Centra, GLAS-a i Stranke s imenom i prezimenom, koji predlažu promjenu nadležnosti, odnosno da postupak priznavanja prava na inkluzivni dodatak ne provodi Hrvatski zavod za socijalni rad. Predloženim zakonom objedinjavaju se prvenstveno naknade

iz sustava socijalne skrbi i većina korisnika drugih naknada koje se objedinjavaju u inkluzivni dodatak koriste ujedno i naknade iz sustava socijalne skrbi. Inkluzivni dodatak je naknada namijenjena osobi s invaliditetom u svrhu prevladavanja različitih prepreka koje mogu sprječavati njezino puno i učinkovito sudjelovanje u društvu na ravnopravnoj osnovi s drugima stoga je potrebno uzeti u obzir članak 4. Zakona o djelatnosti socijalnog rada („Narodne novine“, br. 16/19. i 18/22.), koji propisuje da je jedan od ciljeva obavljanja djelatnosti socijalnog rada zastupanje osjetljivih i obesnaženih društvenih skupina te otklanjanje zapreka s kojima se ljudi susreću u ostvarivanju svoje socijalne sigurnosti, postizanje socijalno pravednog društva koje je zasnovano na humanizmu i ljudskim pravima koje svim svojim članovima omogućava dostojanstven život, a što je zadaća Hrvatskog zavoda za socijalni rad i njegovih područnih ureda. Uvažavajući opterećenje stručnih radnika u sustavu socijalne skrbi, ali i interese korisnika, Prijedlogom zakona o inkluzivnom dodatku u prijelaznim i završnim odredbama propisano je da je Hrvatski zavod za socijalni rad dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjavaju li korisnici postojećih prava uvjete za priznavanje prava na inkluzivni dodatak najkasnije do 31. prosinca 2024., pritom navedeni korisnici neće biti oštećeni jer će im se pravo na inkluzivni dodatak, ukoliko ispunjavaju uvjete propisane zakonom, priznati od dana stupanja zakona na snagu. Dodatno se ističe kako će Ministarstvo rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike sukladno planiranim sredstvima i nadalje davati suglasnosti za zapošljavanje stručnih radnika u Hrvatskom zavodu za socijalni rad.

Ne prihvaća se prijedlog zastupnice Martine Vlašić Iljkić za skraćivanje roka u kojem je Hrvatski zavod za socijalni rad dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak kako bi korisnici navedeno pravo ostvarili približno istovremeno. Budući da je Hrvatski zavod za socijalni rad dužan po službenoj dužnosti provesti postupak radi utvrđivanja ispunjenosti uvjeta za priznavanje prava na inkluzivni dodatak za 147.752 korisnika koji trenutno ostvaruju neko od prava koja se objedinjavaju, rok od godinu dana smatra se realnim kako bi se proveo navedeni postupak. Nadalje, ističe se da će svi korisnici za koje se tijekom ovoga postupka utvrdi da ispunjavaju uvjete za priznavanje prava ostvariti navedeno pravo danom stupanja na snagu zakona.

Ne prihvaća se prijedlog zastupnice Romane Nikolić u ime Kluba zastupnika Socijaldemokrati koja je predložila da se odrasle osobe s III. stupnjem gluhošljepoće iz treće razine razvrstaju u drugu razinu potpore. Ne prihvaća se niti prijedlog za mirovanjem prava na inkluzivni dodatak za osobe koje koriste uslugu smještaja radi provođenja rehabilitacije, npr. psihosocijalne rehabilitacije. Budući da su korisničke skupine razvrstavane među pojedinim razinama po procjeni individualnih potreba za podrškom druge osobe i dodatnim rehabilitacijskim postupcima pojedine korisničke skupine ovisno o dobi korisnika, prednost u višim razinama dana je djeci s teškoćama u razvoju. Nadalje, s obzirom na to da je člankom 10. Prijedloga zakona propisano da je usluga smještaja zapreka za priznavanje prava na inkluzivni dodatak, nije moguće utvrditi mirovanje prava iz navedenog razloga. Pojašnjenje vezano uz neprihvatanje brisanja navedene zapreke dano je u prethodnim odlomcima ovoga poglavlja.

Ne prihvaća se prijedlog zastupnice Martine Vlašić Iljkić da se izostavi Barthel indeks kao uvjet za ostvarivanje prava na inkluzivni dodatak, s obzirom na to da se Barthel indeks kao uvjet iz članka 13. Prijedloga zakona isključivo odnosi na osobe s tjelesnim oštećenjem što je u skladu s Uredbom o metodologijama vještačenja („Narodne novine“, broj. 96/23.).